

VILANOVA, Francesc. *Contra els catalans franquistes. Lletres de batalla de l'exili i la clandestinitat.* Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2014. 215 pàgs. [13,5 x 19].

A partir de la recopilació d'escrits procedents de l'antifranquisme, amb formats diversos (publicacions, cartes...) entre els anys 1939 i 1950, l'historiador Francesc Vilanova recupera la història de la denúncia dels catalans exiliats i dels catalans que actuaven de forma clandestina sota la Dictadura, contra els catalans franquistes; més concretament contra catalans il·lustres, alguns d'ells antics catalanistes –fet que encara resultava més colpidor- que havien passat a formar part de la intel·lectualitat i la classe política del règim franquista. O en paraules del dirigent socialista Miquel Ferrer, “*els principals col·laboradors catalans del règim franquista*”.

Per una banda, entre aquests “il·lustres” catalans franquistes trobem noms prou coneguts, com són els de Josep Pla, Eugeni d'Ors, Martí de Riquer, Carles Sentís, Ferran Valls i Taberner, Miquel Mateu i Pla, Tomàs Carreras i Artau, Joan Estelrich, o Ignacio Agustí. I per una altra banda, entre els autors que signen aquests escrits de denúncia trobem personalitats tan destacades com Carles Pi i Sunyer, Lluís Nicolau d'Olwer, Claudi Ametlla, Just Cabot o Joaquim Camps i Arboix.

Aquest llibre ens ofereix un bona mostra de quina era la visió que es tenia als ambients opositors al règim d'aquells compatriotes alineats amb el bàndol franquista i que havien col·laborat, d'una manera o d'una altra, en el procés d'institucionalització de la Dictadura. Aquestes persones són caracteritzades amb tota mena d'atributs pejoratius com “traïdors”, “botiflers”, “caragirats” o “col·laboracionistes”. Aquest últim qualificatiu connecta directament amb la situació viscuda durant l'ocupació alemanya de França durant la Segona Guerra Mundial i el processos que es van obrir a partir de 1945 contra aquells francesos que havien col·laborat amb el règim de Vichy i, per extensió, ambels nazis. La idea era senzilla: els col·laboracionistes catalans amb la Dictadura també haurien de respondre pels seus actes un cop el franquisme fos enderrocat. Una idea que, amb la consolidació de la Dictadura en plena Guerra Freda, no seria possible portar a la pràctica.

IHE
(Secretaria de la Revista)

Traducción de la reseña anterior:

A partir de la recopilación de escritos procedentes del antifranquismo, de formatos diversos (publicaciones, cartas...) entre los años 1939 y 1950, el historiador Francesc

ÍNDICE HISTÓRICO ESPAÑOL

ISSN: 0537-3522

CEHI- Universitat de Barcelona (gener 2015)

Vilanova recupera la historia de la denuncia de los catalanes exiliados y de los catalanes que actuaban de forma clandestina bajo la Dictadura, contra los catalanes franquistas; más concretamente contra catalanes ilustres, algunos de ellos antiguos catalanistas – hecho que todavía resultaba más sobrecogedor- que habían pasado a formar parte de la intelectualidad y la clase política del régimen franquista. O en palabras del dirigente socialista Miquel Ferrer, “*els principals col·laboradors catalans del règim franquista*”.

Por un lado, entre estos ilustres catalanes franquistas encontramos nombres suficientemente conocidos, como son los de Josep Pla, Eugeni d’Ors, Martí de Riquer, Carles Sentís, Ferran Valls i Taberner, Miquel Mateu i Pla, Tomàs Carreras i Artau, Joan Estelrich, o Ignacio Agustí. Y por otro lado, entre los autores que firman estos escritos de denuncia encontramos personalidades tan destacadas como Carles Pi i Sunyer, Lluís Nicolau d’Olwer, Claudi Ametlla, Just Cabot o Joaquim Camps i Arboix.

Este libro nos ofrece una buena muestra de cuál era la visión que se tenía en los ambientes opositores al régimen de aquellos compatriotas alineados con el bando franquista y que habían colaborado, de una forma o de otra, en el proceso de institucionalización de la Dictadura. Estas personas son caracterizadas con todo tipo de atributos peyorativos como “traïdors”, “botiflers”, “caragirats” o “col·laboracionistes”. Este último calificativo conecta directamente con la situación vivida durante la ocupación alemana de Francia durante la Segunda Guerra Mundial y los procesos que se abrieron a partir de 1945 contra aquellos franceses que habían colaborado con el régimen de Vichy y, por extensión, con los nazis. La idea era sencilla: los colaboracionistas catalanes con la Dictadura también tendrían que responder por sus actos una vez el franquismo fuera derrocado. Una idea que, con la consolidación de la Dictadura en plena Guerra Fría, no sería posible llevar a la práctica.

IHE
(Secretaría de la Revista)